

Dôvodová správa k VZN obce Dolná Lehota o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady:

Dôvodová správa k návrhu VZN o miestnych daniach a o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na kalendárny rok 2016. V predloženom návrhu VZN na rok 2016 sú zahrnuté miestne dane aj poplatky za komunálny odpad. Zmena oproti predchádzajúcemu obdobiu je tá, že v navrhovanom VZN boli upravené niektoré ustanovenia VZN podľa platnej legislatívy na základe protestu prokurátora PD č. 90/15/6603-5 zo dňa 13.11.2015, ktorý nám však nedoporučil platné VZN zrušiť, ale opraviť v ust. §1 ods.4, §6 ods.2, ods.6, § 7 ods.1 pís. b, § 8 ods.4 písm. a ods. 6 §14 ods.2 písm a, ods.3 text za pomlčkou VZN č. 1/2015 nahradiť tak aby boli v súlade so zákonom. Obec sa rozhodla uvedené VZN č. 1/2015 a dodatky k nemu zrušiť a nahradiť novým. Protest prokurátora je zverejnený na internetovej stránke obce Dolná Lehota www.dolnalehota.sk.
Vypracovala: Viera Hudíková

OKRESNÁ PROKURATÚRA BREZNO
Boženy Němcovej 3, 977 31 Brezno

Pd 90/15/6603-5

Brezno, 13. novembra 2015

Obec Dolná Lehota
 Lopej

Obecný úrad v Dolnej Lehote	
Dátum <u>20.11.2015</u>	
Podacie číslo: <u>547/2015</u>	Číslo spisu:
Prílohy/liсты:	Vybavuje:

Vec

Všeobecne záväzné nariadenie obce Dolná Lehota č. 1/2015 - protest prokurátora

Podľa § 22 ods. 1 písm. a) bod 2. a § 25 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (zákon o prokuratúre) podávam

protest prokurátora

proti § 1 ods. 4, § 6 ods. 2, ods. 6, § 7 ods. 1 písm. b), § 8 ods. 4 písm. a), ods. 6, § 14 ods. 2 písm. a), ods. 3 text za pomlčkou Všeobecne záväzného nariadenia obce Dolná Lehota č. 1/2015 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Dolná Lehota v znení Dodatku č. 1 k Všeobecne záväznému nariadeniu obce Dolná Lehota č. 1/2015 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady a Dodatku č. 2 k Všeobecne záväznému nariadeniu obce Dolná Lehota č. 1/2015 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (ďalej len „VZN č. 1/2015 v znení dodatkov“), pretože je v rozpore so zákonom č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 582/2004 Z.z.“) v ust. § 3, § 17 ods. ods. 2 písm. a), ods. 7, § 25, § 77 ods. 2, ods. 5, zákonom č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) v ust. § 6 ods. 3, ods. 4, ods. 7,

a navrhujem napadnuté časti ust. § 1 ods. 4, § 6 ods. 2, ods. 6, § 7 ods. 1 písm. b), § 8 ods. 4 písm. a), ods. 6, § 14 ods. 2 písm. a), ods. 3 text za pomlčkou VZN č. 1/2015 v znení dodatkov n a h r a d i ť tak, aby boli v súlade so zákonom.

O d ô v o d n e n i e

Podnetom z 13.09.2015, doručeným Okresnej prokuratúre Brezno 16.09.2015, sa Ing. [REDAKOVANÉ] domáha preskúmania Dodatku č. 2 k Všeobecne záväznému nariadeniu obce Dolná Lehota č. 1/2015 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (ďalej len „dodatok č. 2“).

Predmetom preskúmania bola zákonnosť VZN č. 1/2015 v znení dodatkov, ako aj postupu, ktorý jeho prijatiu predchádzal.

Preskúmaním spisového materiálu vzťahujúceho sa k Všeobecne záväznému nariadeniu obce Dolná Lehota č. 1/2015 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Dolná Lehota (ďalej len „VZN č. 1/2015“) som zistil, že návrh VZN č. 1/2015 bol na úradnej tabuli obce Dolná Lehota zverejnený dňa 21.11.2014. Lehota na uplatnenie pripomienok k návrhu plynula do 12.12.2014 vrátane. K návrhu neboli uplatnené žiadne pripomienky.

Dňa 12.12.2014 sa v obci Dolná Lehota konalo zasadnutie Obecného zastupiteľstva obce Dolná Lehota (ďalej len „obecné zastupiteľstvo“), na ktorom obecné zastupiteľstvo okrem iných prijalo uznesenie č. 10/2014 a schválilo VZN č. 1/2015. Za prijatie nariadenia hlasovalo všetkých päť prítomných z celkového počtu siedmich poslancov obecného zastupiteľstva. Následne bolo schválené VZN č. 1/2015 zverejnené dňa 15.12.2014 na úradnej tabuli obce. Z úradnej tabule obce bolo zvesené dňa 31.12.2014.

Návrh Dodatku č. 1 k Všeobecne záväznému nariadeniu obce Dolná Lehota č. 1/2015 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (ďalej len „dodatok č. 1“) bol na úradnej tabuli obce Dolná Lehota zverejnený dňa 16.02.2015. Dňa 13.03.2015 sa v obci Dolná Lehota konalo 2. zasadnutie obecného zastupiteľstva, na ktorom obecné zastupiteľstvo okrem iných prijalo uznesenie č. 16/2015 a schválilo dodatok č. 1 s účinnosťou od 01.01.2016. Za jeho prijatie hlasovalo všetkých sedem prítomných a zvolených poslancov obecného zastupiteľstva. Následne bolo schválený dodatok č. 1 zverejnený vyvesením na úradnej tabuli obce dňa 16.03.2015.

Preskúmaním spisového materiálu vzťahujúceho sa k Dodatku č. 2 k Všeobecne záväznému nariadeniu obce Dolná Lehota č. 1/2015 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (ďalej len „dodatok č. 2“) som zistil, že návrh dodatku č. 2 bol na úradnej tabuli obce Dolná Lehota zverejnený dňa 06.08.2015. Na internetovej adrese zverejnený nebol. K návrhu dodatku č. 2 bola uplatnená jedna pripomienka. Vyhodnotenie pripomienkového konania sa uskutočnilo na rokovaní obecného zastupiteľstva.

Dňa 27.08.2015 sa v obci Dolná Lehota uskutočnilo 4. zasadnutie obecného zastupiteľstva, na ktorom obecné zastupiteľstvo okrem iných prijalo uznesenie č. 29, ktorým schválilo dodatok č. 2. Za jeho prijatie hlasovalo všetkých sedem prítomných a zvolených poslancov obecného zastupiteľstva. Dňa 02.09.2015 bol dodatok č. 2 zverejnený vyvesením na úradnej tabuli obce a na internetovej adrese obce.

Podľa § 3 zákona č. 582/2004 Z.z. zdaňovacím obdobím miestnych daní uvedených v § 2 ods. 1 písm. a), b), e), f) a h) a poplatku uvedeného v § 2 ods. 2 je kalendárny rok.

Podľa § 17 ods. 2 písm. a) zákona č. 582/2004 Z.z. správca dane môže všeobecne záväzným nariadením¹¹⁾ podľa miestnych podmienok v obci alebo jej jednotlivej časti ustanoviť zníženie dane z pozemkov alebo oslobodiť od dane z pozemkov pozemky vo vlastníctve právnických osôb, ktoré nie sú založené na podnikanie.

Podľa § 17 ods. 7 zákona č. 582/2004 Z.z. daňovník uplatní nárok na zníženie alebo oslobodenie od dane podľa odsekov 2 až 4 v priznaní k dani z nehnuteľnosti, k dani za psa, k dani za predajné automaty a k dani za nevýherné hracie prístroje alebo čiastkovom priznaní na to zdaňovacie obdobie, na ktoré mu prvýkrát vzniká nárok na zníženie dane alebo oslobodenie od dane, najneskôr v lehte podľa § 99a ods. 1, inak nárok na príslušné zdaňovacie obdobie zaniká.

Podľa § 25 zákona č. 582/2004 Z.z. sadzbu dane určí obec v eurách za jedného psa a kalendárny rok. Takto určená sadzba dane platí za každého ďalšieho psa u toho istého daňovníka.

Podľa § 31 zákona č. 582/2004 Z.z. daňovníkom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá verejné priestranstvo užíva.

Podľa § 77 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z.z. ak ďalej nie je ustanovené inak, poplatok platí poplatník, ktorým je

a) fyzická osoba, ktorá má v obci trvalý pobyt²⁷⁾ alebo prechodný pobyt²⁸⁾ alebo ktorá je na území obce oprávnená užívať alebo užíva byt, nebytový priestor, pozemnú stavbu²⁹⁾ alebo jej časť, alebo objekt, ktorý nie je stavbou, alebo záhradu,³⁰⁾ vinicu,³¹⁾ ovocný sad,³²⁾ trvalý trávny porast³³⁾ na iný účel ako na podnikanie, pozemok v zastavanom území obce okrem lesného pozemku³⁴⁾ a pozemku, ktorý je evidovaný v katastri nehnuteľností ako vodná plocha³⁵⁾ (ďalej len "nehnuteľnosť"),

b) právnická osoba, ktorá je oprávnená užívať alebo užíva nehnuteľnosť nachádzajúcu sa na území obce na iný účel ako na podnikanie,

c) podnikateľ, ktorý je oprávnený užívať alebo užíva nehnuteľnosť nachádzajúcu sa na území obce na účel podnikania.

Podľa § 77 ods. 5 písm. a) zákona č. 582/2004 Z.z. ak tak obec ustanoví vo všeobecne záväznom nariadení,¹¹⁾ poplatok od poplatníka v ustanovenej výške pre obec vyberá a za vybraný poplatok ručí vlastník nehnuteľnosti; ak je nehnuteľnosť v

spoluvlastníctve viacerých spoluvlastníkov alebo ak ide o bytový dom,³⁶⁾ poplatok vyberá a za vybraný poplatok ručí zástupca alebo správca určený spoluvlastníkmi, ak s výberom poplatku zástupca alebo správca súhlasí.

Podľa § 6 ods. 3 zákona o obecnom zriadení návrh nariadenia, o ktorom má rokovať obecné zastupiteľstvo, zverejní obec jeho vyvesením na úradnej tabuli v obci najmenej 15 dní pred rokovaním obecného zastupiteľstva o návrhu nariadenia. Návrh nariadenia sa zverejní aj na internetovej adrese obce v tej istej lehote, ak ju má obec zriadenú, alebo iným spôsobom v obci obvyklým.

Podľa § 6 ods. 4 zákona o obecnom zriadení dňom vyvesenia návrhu nariadenia začína plynúť najmenej desaťdňová lehota, počas ktorej môžu fyzické osoby a právnické osoby uplatniť pripomienku k návrhu nariadenia v písomnej forme, elektronicky alebo ústne do zápisnice na obecnom úrade. Pripomienkou možno v určenej lehote navrhnúť nový text alebo odporučiť úpravu textu, a to doplnenie, zmenu, vypustenie alebo spresnenie pôvodného textu. Z pripomienky musí byť zrejmé, kto ju predkladá. Na ostatné podnety nemusí navrhovateľ nariadenia prihliadať, a to najmä vtedy, ak nie sú zdôvodnené.

Podľa § 6 ods. 6 zákona o obecnom zriadení vyhodnotenie pripomienok uskutoční navrhovateľ nariadenia s príslušnou komisiou, ak je zriadená. Vyhodnotenie obsahuje stručný obsah pripomienky, údaje o tom, kto predložil pripomienku, ktorým pripomienkam sa vyhovel alebo nevyhovelo a z akých dôvodov.

Podľa § 6 ods. 7 zákona o obecnom zriadení vyhodnotenie pripomienok sa musí predložiť poslancom v písomnej forme najneskôr tri dni pred rokovaním obecného zastupiteľstva o návrhu nariadenia.

Uvedenými ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov sa obec Dolná Lehota dôsledne neriadila. Obsah niektorých ustanovení VZN č. 1/2015 v znení dodatkov je v rozpore so zákonom a aj postupom obce Dolná Lehota v procese jeho tvorby bol porušený zákon.

V súvislosti s namietaným rozporom niektorých ustanovení VZN č. 1/2015 v znení dodatkov poukazujem na to, že pri dani z nehnuteľností, dani za psa, dani za predajné automaty, dani za nevýherné hracie prístroje, dani za jadrové zariadenie, dani z motorových vozidiel a poplatku je zdaňovacím obdobím kalendárny rok. Pri dani za užívanie verejného priestranstva, dani za ubytovanie, dani za vjazd a zotrvanie motorového vozidla v historickej časti mesta určí zdaňovacie obdobie správca dane. VZN č. 1/2015 v znení dodatkov v § 1 ods. 4 upravuje zdaňovacie obdobie s výnimkami upravenými v ust. § 90 ods. 3 až 6 zákona č. 582/2004 Z.z., Uvedené zákonné ustanovenie bolo síce v čase prijímania VZN č. 1/2015 platné, no novelou - zákonom č. 361/2014 Z.z. o dani z motorových vozidiel a o zmene a doplnení niektorých zákonov bola celá jedenásta časť zákona č. 582/2004 Z.z. (t.j. § 84 až § 96) s účinnosťou od 01.01.2015 zrušená. Odkaz na neexistujúce

paragrafové znenie zákona nemožno považovať za súladný so zákonom. Preto možno konštatovať zjavný rozpor ust. § 1 ods. 4 VZN č. 1/2015 v znení dodatkov so zákonom č. 582/2004 Z.z. v ust. § 3.

Rovnako ust. § 6 ods. 2 VZN č. 1/2015 v znení dodatkov, vzťahujúce sa k oznamovacej povinnosti spoluvlastníkov nehnuteľnosti o určení zástupcu správcovi dane pred uplynutím lehoty na podanie daňového priznania, nie je v súlade so zákonom vzhľadom k tomu, že § 19 (až § 21) bol od 1.12.2012 zrušený novelou – zákonom č. 460/2011 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 582/2004 Z.z. Uvedené ustanovenia sa presunuli do spoločných ustanovení zákona č. 582/2004 Z.z. Určenie spoluvlastníka na podanie daňového priznania k dani z nehnuteľnosti za pozemok, stavbu, byt alebo nebytový priestor v bytovom dome v spoluvlastníctve viacerých osôb rieši ust. § 99d ods. 1 zákona č. 582/2004 Z.z.

Ustanovenie § 6 ods. 6 VZN č. 1/2015 v znení dodatkov nie je v súlade s ust. § 17 ods. 2 a ods. 7 zákona č. 582/2004 Z.z. z viacerých dôvodov. Podľa § 6 ods. 6 VZN č. 1/2015 v znení dodatkov „správca dane ustanovuje týmto nariadením zníženie dane z pozemkov v týchto prípadoch

- a) správca dane každoročne do 31.01. prehodnotí žiadosť o úľavu na daň za ostatné plochy pre SHR s trvalým pobytom v obci a Ovčiarске družstvo Dolná Lehota“.

Zákon č. 582/2004 Z.z. taxatívne vymedzil, ktoré pozemky a stavby, ktoré sú predmetom dane z pozemkov a predmetom dane zo stavieb, sú od dane oslobodené priamo zo zákona, a ktoré nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom dane, môže správca dane oslobodiť, alebo pri ktorých môže podľa miestnych podmienok znížiť daňovú povinnosť buď v celej obci, alebo v jej jednotlivjej časti. Podľa § 17 ods. 2 písm. a) citovaného zákona sú to pozemky vo vlastníctve právnických osôb, ktoré nie sú založené alebo zriadené na podnikanie. Podľa § 2 Obchodného zákonníka (zákon č. 513/1991 Zb.) podnikanie je sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku. Podnikateľom je podľa § 2 ods. 2 písm. a) Obchodného zákonníka osoba zapísaná v obchodnom registri. To znamená, že oslobodenie alebo zníženie dane nemôže správca dane poskytnúť tým osobám, ktoré sú zapísané v Obchodnom registri, podnikajú na základe živnostenského alebo iného oprávnenia. Družstvo vzhľadom na obligatórny zápis do obchodného registra má postavenie podnikateľa. V danom prípade obec ustanovila zníženie dane okrem SHR aj pre Ovčiarске družstvo Dolná Lehota, pričom podľa aktuálneho výpisu z Obchodného registra Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky je predmetom jeho činnosti „poľnohospodárstvo včítane predaja nespracovaných poľnohospodárskych a lesných výrobkov za účelom spracovania alebo ďalšieho predaja.“ Je teda evidentné, že uvedená právnická osoba nespĺňa požiadavky podľa písm. a) § 17 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z.z., ibaže by pozemky vo vlastníctve Ovčiarскеho družstva Dolná Lehota, na ktoré sa má s účinnosťou od 01.01.2016 vzťahovať zníženie dane možno priradiť pod niektoré taxatívne vymedzené v tomto ustanovení. V opačnom prípade je ustanovenie § 6 ods. 6 v rozpore s § 17 ods. 2 písm. a) zákona č. 582/2004 Z.z.

Predpokladom zníženia dane alebo oslobodenia od dane z pozemkov pre samostatne hospodáriacich roľníkov je skutočnosť, že ide o fyzickú osobu

podnikajúcu v oblasti poľnohospodárstva. Poľnohospodárskou výrobou vykonávanou podnikateľom - samostatne hospodáriacim roľníkom sa rozumie činnosť fyzickej osoby, ktorá osobne alebo pomocou iných osôb vyrába, okrem iného, výrobky poľnohospodárskej výroby na účely získania trvalého zdroja príjmov, najmä ich predajom. Daňové zvýhodnenie nemožno poskytnúť právnickým osobám (obchodným spoločnostiam, poľnohospodárskym družstvám, spoločnostiam s ručením obmedzeným a pod.). Pre samostatne hospodáriacich roľníkov môže správca dane ustanoviť zníženie dane z pozemkov okrem pozemkov v zastavenej časti obce.

Zákon č. 582/2004 Z.z. v § 17 ods. 7 výslovne ustanovuje postup pri uplatnení nároku na zníženie dane. Zníženie dane z pozemkov sa uplatňuje v prílohe k oddielu II. priznania k dani z nehnuteľnosti, k dani za psa, k dani za predajné automaty a k dani za nevýherné hracie prístroje daňového priznania, ktorého vzor určuje Ministerstvo financií Slovenskej republiky opatrením. Preto nie je jasné, o akú žiadosť o úľavu na daň v ust. § 6 ods. 6 VZN č. 1/2015 v znení dodatkov sa jedná, keďže zníženie dane sa uplatňuje v daňovom priznaní. Rovnako nejasne a nezrozumiteľne vyznieva „prehodnotenie žiadosti o úľavu na daň“ správcom dane. Pokiaľ obec vo všeobecne záväznom nariadení znížila daň z pozemkov pre určité druhy pozemkov vymedzené v § 17 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z.z., stanovenie akýchkoľvek ďalších podmienok, ktoré sú nad rámec zákona, a na ktoré nie je zákonom splnomocnená, je v rozpore so zákonom.

V súvislosti s napádaným ustanovením § 6 ods. 6 VZN č. 1/2015 v znení dodatkov ďalej poukazujem aj na to, že pokiaľ už správca dane postupoval v zmysle zákonného ustanovenia, ktoré ho splnomocňuje na zníženie dane z pozemkov, musí presne (napr. percentuálne) vymedziť, o aké zníženie dane z pozemkov sa jedná, aby nielen subjekty, ktorých sa znížená sadzba dane týka, ale nikto nemal žiadne pochybnosti o výške takto zníženej sadzby dane.

Obec vo VZN č. 1/2015 v znení dodatkov v ust. § 7 ods. 1 ustanovila sadzbu dane vo výške 5 € za jedného psa a kalendárny rok a vo výške 6,64 € za každého ďalšieho psa. Podľa § 25 zákona č. 582/2004 Z.z. sadzbu dane určí obec v eurách za jedného psa a kalendárny rok. Takto určená sadzba dane platí za každého ďalšieho psa u toho istého daňovníka. To znamená, že nie je možné daň zvyšovať u ďalších psov, ktoré vlastník (držiteľ) chová v prípade, ak chová viac psov. Podľa splnomocňovacieho ustanovenia § 29 zákona č. 582/2004 Z.z. má správca dane možnosť vo všeobecne záväznom nariadení určiť aj rôzne sadzby dane za psa podľa vopred určených kritérií spojených s predmetom dane (napr. podľa toho, kde sa pes chová alebo drží, pre strážneho psa, záchranného psa, psa so špeciálnym výcvikom v službách polície a pod.), ako aj možnosť poskytnúť okrem oslobodenia aj zníženie dane (úľavu) pre určité skupiny daňovníkov alebo psov. Ak obec určí rôzne sadzby dane za psa, uvedené kritériá musí viazať na predmet dane, t.j. na psa, a nie na daňovníka. Pokiaľ teda obec ustanovila sadzbu dane za psa vo výške 5 € a vo výške 6,64 € za každého ďalšieho psa, takéto zvýšenie sadzby dane bez vopred určených kritérií spojených s predmetom dane je v rozpore so zákonom.

Napriek skutočnosti, že preskúmané VZN č. 1/2015 v znení dodatkov predložené obcou v origináli, rovnako ako ani jeho návrh, ani VZN č. 1/2015 v znení dodatkov zverejnené na internetovej adrese obce neobsahuje § 16, ust. § 8 ods. 4 písm. a) VZN č. 1/2015 v znení dodatkov určuje sadzbu dane za užívanie verejného

priestranstva v obci Dolná Lehota „na účely uvedené v § 16 tohto všeobecne záväzného nariadenia vo výške 0,10 €/m²“ (za § 11 VZN č. 1/2015 v znení dodatkov, označeným ako „daň za nevýherné hracie prístroje“ nasleduje § 14, označený ako „miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady“, za ním následne časť štvrtá „spoločné a záverečné ustanovenia“, ktorá začína § 17 označeným ako spoločné ustanovenia). Nie je zrejmé, či v danom prípade došlo iba k chybe v písaní v ust. § 8 ods. 4 písm. a) VZN č. 1/2015 v znení dodatkov, alebo bolo obcou prokuratúre predložené na preskúmanie iba neúplné všeobecne záväzné nariadenie (a aj jeho neúplný návrh).

Všeobecne záväzné nariadenie ako podzákonná právna norma upravujúca základné právne vzťahy v oblasti, ktorú rieši, musí byť jasné, zrozumiteľné, terminologicky presné, jednotné. Musí spĺňať základné obsahové požiadavky, medzi ktoré patrí presné a zrozumiteľné vyjadrenie jeho obsahu tak, aby umožnilo fyzickým osobám a právnickým osobám prispôbiť svoje správanie.

Ust. § 8 ods. 6 VZN č. 1/2015 v znení dodatkov tieto požiadavky nespĺňa. Ust. § 8 VZN č. 1/2015 v znení dodatkov upravuje daň za užívanie verejného priestranstva. Podľa ods. 6 citovaného ustanovenia: „poplatník je povinný osobne alebo písomne podať priznanie k miestnemu poplatku Obecnému úradu v Dolnej Lehote a to pred začatím osobitného užívania verejného priestranstva, výnimočne v deň, v ktorom sa má realizovať užívanie verejného priestranstva. Poplatník je tiež povinný do pôvodného stavu“. Zákon č. 582/2004 Z.z. v ust. § 2 upravuje, ktoré miestne dane môže obec vo svojom územnom obvode ukladať a vyberať, a súčasne obci ukladá povinnosť vyberať poplatok za komunálny odpad a drobné stavebné odpady. Pojem „daň“ a „poplatok“ sú dva rôzne pojmy, ktoré nemožno stotožňovať. Obec môže ukladať miestne dane, ktorými sú daň z nehnuteľností, daň za psa, daň za užívanie verejného priestranstva, daň za ubytovanie, daň za predajné automaty, daň za nevýherné hracie prístroje, daň za vjazd a zotrvanie motorového vozidla v historickej časti mesta a daň za jadrové zariadenie. Obec je povinná ukladať miestny poplatok za komunálny odpad a drobné stavebné odpady. Za užívanie verejného priestranstva daňovník, ktorým je v zmysle ust. § 31 zákona č. 582/2004 Z.z. fyzická alebo právnická osoba, ktorá verejné priestranstvo užíva, uhrádza daň. Pojem „poplatník“ definuje zákon č. 582/2004 Z.z. v ust. § 77 ods. 2. Uvedený pojem je preto v ust. § 8 ods. 6 a 7 VZN č. 1/2015 v znení dodatkov terminologicky nepresný, dokonca zavádzajúci. Rovnako je nejasné a nezrozumiteľné určenie povinnosti „podať priznanie k miestnemu poplatku“ uvedené v tomto ustanovení.

S cieľom zamedziť prípadné neodvedenie vybraného poplatku správcom domu zákon č. 582/2004 Z.z. ustanovuje inštitút ručenia platiteľa za vybraný poplatok. Najmä z ekonomických dôvodov po vzájomnej dohode s obcou môže poplatok platiť priamo poplatník, pričom inštitút ručenia platiteľom je zachovaný. Platiteľom je buď vlastník nehnuteľnosti (ktorý je zároveň aj poplatníkom), alebo platiteľa určia spoluvlastníci nehnuteľnosti. Tento postup sa uplatňuje najmä vtedy, ak je nehnuteľnosť vo vlastníctve viacerých spoluvlastníkov, ako aj pri bytovom dome. Platiteľ však musí s týmto určením súhlasiť. Novela, zákon č. 733/2004 Z.z. vylúčil možnosť, aby platiteľa - zástupcu určila obec vo všeobecne záväznom nariadení spomedzi vlastníkov alebo spoluvlastníkov, ak si sami neurčili zástupcu alebo správcu. Z uvedeného dôvodu je ust. § 14 ods. 2 písm. a) VZN č. 1/2015 v znení dodatkov v rozpore s ust. § 77 ods. 5 zákona č. 582/2004 Z.z.

VZN č. 1/2015 v znení dodatkov v ust. § 14 ods. 3 v texte za pomlčkou ustanovilo, že „u právnických osôb a podnikateľov sa ukazovateľ dennej produkcie podľa § 79 ods. 3 písm. b, bodu 3 zákona č. 582/2004 Z.z. vynásobí koeficientom s hodnotou 1...“. Poukazujem na to, že novela – zákon č. 517/2005 Z.z. priniesol zmenu ust. § 79 ods. 3 písm. b) zákona č. 582/2004 Z.z. v tom, že v citovanom ustanovení vypustil text v bode 3. Z uvedeného dôvodu je ust. § 14 ods. 3 VZN č. 1/2015 v znení dodatkov nesúladne so zákonom.

Nedostatky boli zistené aj v postupe obce Dolná Lehota v procese tvorby VZN č. 1/2015 v znení dodatkov, v dôsledku čoho bol porušený zákon o obecnom zriadení.

Zákon o obecnom zriadení v ustanoveniach § 6 ods. 3 až 9 upravuje pravidlá tvorby všeobecne záväzných nariadení obce. Proces tvorby všeobecne záväzných nariadení obce zahŕňa jednotlivé etapy, ktoré možno systematicky rozdeliť na prípravu návrhu, jeho prerokovanie, schválenie, publikáciu všeobecne záväzného nariadenia a jeho zánik (zrušenie). Okrem uvedených ustanovení zákona je postup tvorby všeobecne záväzných nariadení obce upravený aj v ustanoveniach § 11 a § 11a zákona o obecnom zriadení. Na zákonnú úpravu následne nadväzuje interná úprava obsiahnutá v rokovacích poriadkoch obecných zastupiteľstiev jednotlivých obcí.

Za rozporný so zákonom považujem postup obce spočívajúci nezverejnení návrhu dodatku č. 2 na internetovej adrese obce, hoci ju obec už mala zriadenú. Nie je zistiteľné, či už v čase zverejnenia návrhu VZN č. 1/2015 a dodatku č. 1 mala obec zriadenú internetovú adresu obce.

Zákonodarca v ust. § 6 ods. 3 zákona o obecnom zriadení zaviedol pre obec povinnosť návrh všeobecne záväzného nariadenia vyvesiť najmenej na 15 dní pred rokovaním obecného zastupiteľstva o návrhu nielen na úradnej tabuli, ale aj na internetovej adrese obce, ak ju má obec zriadenú, alebo iným spôsobom v obci obvyklým.

Rokovanie obecného zastupiteľstva sa uskutočnilo dňa 27.08.2015. Obec Dolná Lehota síce zverejnila návrh dodatku č. 2 na úradnej tabuli obce 06.08.2015, avšak na internetovej adrese obce bol návrh zverejnený nebol, hoci obec v tomto čase už mala preukázateľne zriadenú internetovú adresu. Pokiaľ má obec zriadenú internetovú adresu, má aj povinnosť zverejniť návrh všeobecne záväzného nariadenia, resp. jeho dodatku, keďže sa naň vzťahuje rovnaký legislatívny proces, aj takýmto spôsobom.

Vzhľadom na skutočnosť, že obyvatelia obce sa v reálnom živote riadia normou, ktorá reguluje ich správanie v územnom obvode obce, zapájanie občianskej verejnosti do procesu obecnej normotvorby je premietnuté do ust. § 6 ods. 4 zákona, v zmysle ktorého dňom vyvesenia návrhu všeobecne záväzného nariadenia začína plynúť najmenej desaťdňová lehota, počas ktorej môžu fyzické osoby a právnické osoby uplatniť pripomienku k návrhu nariadenia v písomnej forme, elektronicky alebo ústne do zápisnice na obecnom úrade. Výnimkou z tejto povinnosti je situácia v prípade živeľnej pohromy, všeobecného ohrozenia, odstraňovania následkov živeľnej pohromy alebo ak je to potrebné na zabránenie škodám na majetku. Pripomienkou možno v určenej lehote navrhnúť nový text alebo odporučiť úpravu textu, a to jeho

doplnenie, zmenu, vypustenie alebo spresnenie pôvodného textu. Z pripomienky musí byť zrejmé, kto ju predkladá. Na ostatné podnety nemusí navrhovateľ nariadenia prihliadať, a to najmä vtedy, ak nie sú zdôvodnené.

K tomu, aby bolo možné vyhodnotenie pripomienkového konania po uplynutí lehoty na podávanie pripomienok, musí byť lehota na ich uplatnenie určená. V danom prípade však obec neurčila, dokedy môžu fyzické a právnické osoby podávať pripomienky k návrhu nariadenia. Lehota na pripomienkové konanie síce začína plynúť priamo zo zákona dňom zverejnenia návrhu nariadenia a je najmenej desaťdňová, je však možné určiť dlhšiu lehotu, v ktorej môžu fyzické a právnické osoby uplatňovať oprávnenia spojené s ich vstupom do legislatívneho procesu na úrovni územnej samosprávy. Práve v záujme zachovania právnej istoty fyzických osôb a právnických osôb, ktoré môžu uplatniť pripomienky k návrhu nariadenia, resp. jeho dodatku v písomnej forme, je potrebné vymedziť lehotu na pripomienkové konanie. Skutočnosť, že táto lehota neplynie do samotného rokovania obecného zastupiteľstva o návrhu nariadenia, resp. jeho dodatku (ako by bolo možné sa mylne v prípade jej neurčenia domnievať) vyplýva z dikcie ust. § 6 ods. 7 zákona o obecnom zriadení, v zmysle ktorého sa vyhodnotenie pripomienok musí predložiť poslancom v písomnej forme najneskôr tri dni pred rokovaním obecného zastupiteľstva o návrhu nariadenia.

Pochybenie v postupe obce Dolná Lehota v súvislosti s prijímaním dodatku č. 2 dokumentuje aj opomenutie predloženia vyhodnotenia pripomienky poslancom obecného zastupiteľstva pred ich rokovaním. Navrhovateľ všeobecne záväzného nariadenia spoločne s príslušnou komisiou obecného zastupiteľstva (ak bola zriadená komisia, do ktorej pôsobnosti problematika úpravy patrí) musí po uplynutí lehoty na zasielanie pripomienok vyhodnotiť pripomienky verejnosti. Vyhodnotenie pripomienok predloží v písomnej forme ešte pred rokovaním obecného zastupiteľstva o návrhu nariadenia poslancom obecného zastupiteľstva a to najneskôr tri dni pred začatím rokovania obecného zastupiteľstva. Zakotvenie tohto časového priestoru pred rokovaním obecného zastupiteľstva predstavuje úmysel zákonodarcu, aby poslanci obecného zastupiteľstva mali dostatočný časový priestor pred samotným rokovaním obecného zastupiteľstva oboznámiť sa nielen s návrhom všeobecne záväzného nariadenia, ale i s vyhodnotením pripomienkového konania k nemu. K návrhu dodatku č. 2 bola uplatnená jedna pripomienka. Z bodu 7. zápisnice zo IV. plenárneho zasadnutia obecného zastupiteľstva z 27.08.2015, označeného ako „návrh zmien VZN o daniach a poplatkoch“ naopak vyplýva, že pripomienka Ing. [REDAKOVANÉ] bola vyhodnotená až v rámci samotného rokovania poslancov obecného zastupiteľstva.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhujem napadnuté časti ust. § 1 ods. 4, § 6 ods. 2, ods. 6, § 7 ods. 1 písm. b), § 8 ods. 4 písm. a), ods. 6, § 14 ods. 2 písm. a), ods. 3 text za pomlčkou VZN č. 1/2015 nahradiť tak, aby boli v súlade so zákonom.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o prokuratúre orgán verejnej správy je povinný o proteste rozhodnúť do 30 dní od doručenia protestu.

Podľa § 25 ods. 3 zákona o prokuratúre ak orgán verejnej správy protestu prokurátora vyhoví, je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr do 90 dní od doručenia protestu prokurátora, nezákonný všeobecne záväzný právny predpis

zrušiť, prípadne nahradiť všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý bude v súlade so zákonom a s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Podľa § 25 ods. 4 zákona o prokuratúre ak orgán verejnej správy protestu prokurátora nevyhoví alebo mu vyhoví iba čiastočne, alebo v ustanovenej lehote vôbec o proteste nerozhodne, môže generálny prokurátor podať ústavnému súdu návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov.

Podľa § 250zfa ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku ak obec alebo vyšší územný celok nezruší alebo nezmení na základe protestu prokurátora svoje všeobecne záväzné nariadenie, môže prokurátor vo veciach územnej samosprávy podať na súd návrh na vyslovenie nesúladu všeobecne záväzného nariadenia so zákonom. Vo veciach pri plnení úloh štátnej správy môže prokurátor podať na súd návrh na vyslovenie nesúladu všeobecne záväzného nariadenia aj s nariadením vlády a všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.

JUDr. Ľuboslav Čižmár
okresný prokurátor